

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሃያ ሁለተኛ ዓመት ቁጥር ፳፪
አዲስ አበባ ሚያዝያ ፳፬ ቀን ፪ሺ፰ ዓ.ም

22nd Year No. 62
ADDIS ABABA, 2nd May, 2016
በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠ

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፱፻፵፫/፪ሺ፰ ዓ.ም

የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ማቋቋሚያ አዋጅ.....ገጽ
፳፫.፱፻፳፮

CONTENTS

Proclamation No. 943/2016

Federal Attorney General Establishment Proclamation
.....Page 8966

አዋጅ ቁጥር ፱፻፵፫/፪ሺ፰

**የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ጠቅላይ
ዓቃቤ ሕግን ለማቋቋም የወጣ አዋጅ**

ወጥነት ያለው፣ ውጤታማና ቀልጣፋ አገልግሎት
የሚሰጥ፣ የሕዝብንና የመንግስትን ጥቅም በተሟላ ሁኔታ
የሚያስጠብቅ አንድ ጠንካራ ሕግ አስከባሪ የዓቃቤ ሕግ
ተቋም ማቋቋም አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

ሕጎች በሚገባ መደራጀታቸውንና የመንግስት
ሥራዎች በሕግ መሠረት መመራታቸውን የሚያረጋግጥ
እንዲሁም የሕግ የበላይነትን የሚያስከብር ተቋም እንደገና
ማደራጀት አስፈላጊ መሆኑን በመገንዘብ፤

የሕዝብ ተአማኒነት ያለው፣ በተሟላ ተቋማዊና
ሙያዊ ነፃነት የሚያገለግል እንዲሁም ለሙያዊ፣ ተቋማዊና
ሕዝባዊ ተጠያቂነት የሚገዛ፣ በግልጽነትና አሳታፊነት
የሚሰራ የዓቃቤ ሕግ ተቋም ማደራጀት በማስፈለጉ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ሕገ መንግስት አንቀጽ ፶፮ (፩) መሠረት የሚከተለው
ታውጇል፡፡

PROCLAMATION No. 943/2016

**A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE
ESTABLISHMENT OF THE ATTORNEY GENERAL OF
THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF
ETHIOPIA**

WHEREAS, it has been found necessary to
establish one strong law enforcement public prosecution
institution which can comprehensively protect public and
government interest and deliver uniform, effective and
efficient service;

WHEREAS, it has been found necessary to re-
organize institution which enforces rule of law and ensures
that laws are properly organized and government works
are conducted in accordance with the law;

WHEREAS, it has been found necessary to
organize public prosecution institution governed by
professional, institutional and public accountability, that
works with transparency, participation and serves with full
institutional and professional independence and win public
trust;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article
55 (1) of the Constitution of the Federal Democratic
Republic of Ethiopia it is hereby proclaimed as follows:

ጽሕፈት

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩. አዋር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፱፻፵፫/፪ሺ፰” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

፪. ትርጓሜ

በዚህ አዋጅ ውስጥ የቃሉ አገባብ የተለየ ትርጉም የሚያሰጥ ካልሆነ በስተቀር፡-

፩/ “ሕገ መንግስት” ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግስት ነው፤

፪/ “የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች” ማለት ሕጋዊ ሰውነት ያላቸው ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል በፌዴራል መንግስቱ በጀት የሚተዳደሩ አካላት ሲሆኑ በአዲስ አበባ ከተማ እና በድሬዳዋ ከተማ አስተዳደር በጀት የሚተዳደሩ ተቋማትን እንዲሁም የፌዴራል መንግስት የልማት ድርጅቶችን ይጨምራል፤

፫/ “የፌዴራል መንግስት ሕጎች” ማለት አዋጆች፣ ደንቦች እና ሥልጣን በተሰጣቸው የፌዴራል መንግስት አካላት የወጡ መመሪያዎች እና ኢትዮጵያ ያፀደቀቻቸው ወይም የተቀበለቻቸው አለምአቀፍ ስምምነቶችን ያጠቃልላል፤

፬/ “የወንጀል ሕግ” ማለት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በወጣ አዋጅ መሠረት የተደነገገ የወንጀል ሕግ ነው፤

፭/ “ክልል” ማለት በሕገ መንግስቱ አንቀጽ ፵፯ (፩) የተመለከተው ማንኛውም ክልላዊ መንግስት ሲሆን የአዲስ አበባና የድሬደዋ ከተማ አስተዳደሮችን ይጨምራል፤

፮/ “ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ” ማለት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የተሾመ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ኃላፊ ነው፤

PART ONE
GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the “Federal Attorney General Establishment Proclamation No. 943/2016”.

2. Definition

In this Proclamation unless the context otherwise requires:

1/ “constitution” means the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;

2/ “federal government offices” means bodies having legal personality and administered fully or partially by the federal government budget and includes institutions administered under Addis Ababa city and Dire Dawa city administration budget and federal government public enterprises;

3/ “federal government laws” means proclamations, regulations and directives issued by federal government organs empowered and includes international agreements ratified and acceded by Ethiopia;

4/ “criminal law” means the provision of criminal law enacted on a proclamation by the House of Peoples Representatives;

5/ “region” means any regional state referred to in Article 47 (1) of the Constitution and includes Addis Ababa and Dire Dawa city administrations;

6/ “Attorney General” means head of the Federal Attorney General appointed by the House of Peoples Representatives;

፳ሺ፱፻፷፰

- ፯/ “ምክትል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ” ማለት በጠቅላይ ሚኒስትሩ የተሾመ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ምክትል ሀላፊ ነው፤
- ፰/ “ዓቃቤ ሕግ” ማለት በጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ተሹሞ በዓቃቤያነ ሕግ መተዳደሪያ ደንብ መሰረት የሚተዳደር የሕግ ባለሙያ ሲሆን በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፯ (፩) መሠረት የተሾሙ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግና ምክትል ጠቅላይ ዓቃቤያነ ሕግን ይጨምራል፤
- ፱/ “ዓለም አቀፍ ስምምነት” ማለት በኢትዮጵያ እና በሌላ መንግስት፣ መንግስታት እንዲሁም ዓለም ዓቀፍ ድርጅቶች መካከል የተፈጸመና በአንድ ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ ተዛማጅ ሰነዶች በጽሁፍ የሰፈረ ማንኛውም ስያሜ የተሰጠው በዓለም አቀፍ ሕግ የሚገዛ ስምምነት ሲሆን ስምምነቶች፣ ኮንቨንሽኖች እና ፕሮቶኮሎችን ይጨምራል፤
- ፲/ “ፖሊስ” ማለት ስልጣን ያለው የፌዴራል ወይም የክልል ፖሊስ ማለት ነው፤
- ፲፩/ “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- ፲፪/ ማንኛውም በወንድ ፆታ የተገለፀው አነጋገር ሴትንም ይጨምራል፡፡

ክፍል ሁለት

አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር

፫. መቋቋም

- ፩/ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ (ከዚህ በኋላ “ፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ”) እየተባለ የሚጠራ፣ ራሱን የቻለ የሕግ ሰውነት ያለው የፌዴራል መንግስት ሚኒስቴር መስሪያ ቤት ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡
- ፪/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ተጠሪነት ለጠቅላይ

- 7/ “deputy attorney general” means deputy head of the Federal Attorney General appointed by the Prime Minister;
- 8/ “public prosecutor” means lawyer appointed by the Attorney General and administered by public prosecutors administration regulation and includes the Attorney General and the deputy attorney generals appointed in accordance with Article 7 (1) of this Proclamation;
- 9/ “international agreement” means an agreement concluded between Ethiopia and other State or states or an international organization in a written form whether embodied in one or more related instruments and whatever its particular designation may be and governed by international law and includes treaties, conventions, and protocols;
- 10/ “police” means federal or regional police having the authority;
- 11/ “person” means a physical or juridical person;
- 12/ any expression in the masculine gender includes the feminine.

PART TWO

ORGANIZATION, POWERS AND DUTIES

3. Establishment

- 1/ The Federal Democratic Republic of Ethiopia Attorney General (hereinafter called the “Federal Attorney General”) is hereby established as an autonomous federal government ministerial office having its own legal personality.
- 2/ The Federal Attorney General shall be accountable to the Prime Minister and the Council of Ministers.

ሚኒስትሩና ለሚኒስትሮች ምክር ቤት ይሆናል፡፡

፳ሺ፱፻፷፱

፬. ዋና መስሪያ ቤት

የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ዋና መስሪያ ቤት በአዲስ አበባ ከተማ ሆኖ እንደ አስፈላጊነቱ በክልሎች ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤቶች ሊኖሩት ይችላል፡፡

፭. ዓላማዎች

የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፡-

፩/ ሕገ መንግስቱን እና ሕገ መንግስታዊ ሥርዓቱን ማክበርና ማስከበር፤

፪/ የሕግ የበላይነትን ማረጋገጥ፤

፫/ የወንጀል ሕግን ማስከበር፤

፬/ የፌዴራል መንግስቱን እና የሕዝብን የፍትሕ ብሔር ጥቅም ማስከበር፡፡

፮. ሥልጣንና ተግባራት

የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

፩/ የወንጀል ፍትህ ፖሊሲ የሚመለከታቸውን አካላት በማስተባበር ያዘጋጃል፤ ሲፀድቅም ተግባራዊነቱን ያስተባብራል፤ ይከታተላል፤ ያረጋግጣል፤

፪/ በሕግ ጉዳዮች የፌዴራል መንግስት ዋና አማካሪ እና ተወካይ ሆኖ ይሰራል፤

፫/ የወንጀል ጉዳይን በተመለከተ፡-

- ሀ) በሌሎች ህጎች ለፖሊስ የተሰጠው ስልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ በፌዴራል ፍርድ ቤት ስልጣን ስር የሚወድቅ የወንጀል ምርመራ እንዲጀመር ያደርጋል፤ የተጀመረ የወንጀል ምርመራ ላይ የክትትል ሪፖርት እንዲቀርብ እንዲሁም ምርመራው በአግባቡ ተከናውኖ እንዲጠናቀቅ፤ በሕዝብ ጥቅም መነሻ ወይም በወንጀል የማያስጠይቅ ሁኔታ መኖሩ በግልፅ ሲታወቅ የወንጀል ምርመራ እንዲቋረጥ ወይም የተቋረጠው የወንጀል ምርመራ

4. Head Office

The head office of the Federal Attorney General shall be in Addis Ababa and may have branch offices in the regional states, as may be necessary.

5. Objectives

The Federal Attorney General shall have the following objectives:

- 1/ respecting and enforcing the constitution and the constitutional order;
- 2/ ensuring rule of law;
- 3/ enforcing criminal law;
- 4/ enforcing civil interest of the Federal Government and the public.

6. Power and duties

The Federal Attorney General shall have the following power and duties:

- 1/ prepares criminal justice policy by coordinating relevant bodies; coordinate, follows up and ensures its implementation when adopted;
- 2/ works as principal advisor and representative of the federal government regarding law;
- 3/ regarding criminal matters:
 - a) save the powers given to the police by other laws, causes criminal investigation to be started on cases falling under the jurisdiction of federal courts, follow up report to be submitted on an ongoing criminal investigation, the investigation to be completed appropriately, orders discontinuation or restart of discontinued investigation on the basis of public interest or when it is clearly known that there could be no criminal liability, ensures that investigation is conducted in accordance with the law, gives the necessary instruction;

እንዲቀጥል ያደርጋል፤ ምርመራው በሕግ መሰረት መከናወኑን ያረጋግጣል፤ አስፈላጊውን ትእዛዝ ይሰጣል፤

፳ሺ፱፻፸

- ለ) በፖሊስ የተጀመረ የወንጀል ምርመራ እንዲያውቀው መደረግ አለበት፤ የምርመራ አካሄዱን በተመለከተ አስፈላጊውን ክትትል ያደርጋል፤ በምርመራ መዝገብ ውሳኔ አሰጣጥ ሂደት ላይ ከፖሊስ ድጋፍ ሊጠይቅ ይችላል፤ እንዲሁም በወንጀል መዝገብ ላይ የተሰጠ የዓቃቤ ሕግና የፍርድ ቤት ውሳኔዎችን ለሚመለከተው ፖሊስ ያሳውቃል፤ የወንጀል ምርመራ መዝገቦችን አስመልክቶ በየደረጃው ባሉ ዓቃቤያን ሕግ በተሰጡ ውሳኔዎች ላይ በፖሊስ የሚቀርቡ ይግባኞችን ተቀብሎ ውሳኔ ይሰጣል፤
- ሐ) የተጠናቀቁ የምርመራ መዝገቦችን ከሕግና ከማስረጃ አንፃር መርምሮ በወንጀል ሥነ-ሥርዓት ሕግ መሰረት የተቀመጡ መመዘኛዎች ሲሟሉ የአያስከስስም ወይም የተዘግቷል ውሳኔ ይሰጣል፤
- መ) የጥፋተኝነት ድርድር ይወስናል፤ ድርድር ያደርጋል፤ አማራጭ የመፍትሄ እርምጃ እንዲወሰድ ይወስናል፤ ተግባራዊነቱን ይከታተላል፤
- ሠ) የፌዴራል መንግስትን በመወከል የወንጀል ጉዳዮች ክስ ይመሰርታል፤ ይከራከራል፤ ለሀዘብ ጥቅም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ክስ ያነሳል፤ የተነሳ ክስ እንዲቀጥል ያደርጋል። ሆኖም ጉዳዩ ሀገራዊ ይዘት የሚኖረው ሲሆን ጠቅላይ ሚኒስትሩን በማማከር ክስ ስለሚያነሳበት አግባብ መመሪያ ያወጣል፤
- ረ) ፍርድ ቤቶች በወንጀል ጉዳይ የሚሰጡዋቸው

- b) a criminal investigation which has been started by the police needs to be notified to it; makes the necessary follow up in the course of investigation; may seek support from the police in the process of giving decision on an investigation file; informs the relevant police about decisions given on criminal case files by the public prosecutor and court; receives and gives decision on appeals presented by the police against decisions given at different level of the public prosecution;
- c) reviews completed investigation files based on evidence and law and gives no case or closing decision where condition provided under the criminal procedure law are met;
- d) determines guilty plea, conducts plea bargaining, decides alternative actions to be taken, follows the implementation;
- e) institutes criminal case charges by representing the federal government, litigates, withdraws charge when found necessary in the interest of the public, resumes withdrew charge. However issues directive concerning the withdrawal of cases having national interest with consultation of the Prime Minister;
- f) follows the implementation and enforcement of judgments and orders given by courts under criminal case, applies to the court that gave judgments and orders and makes corrective action to be taken where they have not been implemented or their implementation is contrary to law;

ውሳኔዎችና ትእዛዞች መፈፀምና መከበራቸውን ይከታተላል፤ ሳይፈፀሙ ከቀሩ ወይም አፈፃፀማቸው ሕግን ያልተከተለ ከሆነ በጉዳዩ ላይ ውሳኔ ለሰጠው ፍርድ ቤት በማመልከት የእርምጃ እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋል፤

፳፲፱፻፳፩

ሰ) በፍርድ ቤት የሚወሰኑ የወንጀል ቅጣቶች በአግባቡ እንዲፈፀሙ ለማድረግ የሚያስችሉ ሥርዓቶችን ያደራጃል ወይም መደራጀታቸውን ያረጋግጣል፤

ሸ) የሞት ቅጣት ውሳኔዎችን ለኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት ያቀርባል፤ አፈፃፀሙን ይከታተላል፡፡

፱/ የፍትሕ ብሔር ጉዳዮችን በተመለከተ፡-

ሀ) በፌዴራል የመንግስት መሥሪያ ቤቶች የሕዝብ እና የፌዴራል መንግስት መብትና ጥቅም ወኪል ሆኖ ይከራከራል፤ ያስከብራል፤ እንዲከበሩ ያደርጋል፤ የሚከበሩበትን ሂደት ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

ለ) በግዙፍ የመንግስት ፕሮጀክቶች የውል ዝግጅት እና ድርድር ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን ያደርጋል፤ የሕዝብና የፌዴራል መንግስት መሥሪያ ቤቶች ጥቅም ይጎዳል ብሎ ሲያምን በሌሎች ጉዳዮች ውል ዝግጅትና ድርድር ያደርጋል ወይም የሚመለከታቸውን አካላት ያማክራል፤

ሐ) የፌዴራል መንግስት መሥሪያ ቤትን በመወከል የፍትሕ ብሔር ክስ ይመሰርታል፤ በከሰሱበት ወይም በተከሰሱበት የፍትሕ ብሔር ጉዳዮች ላይ ክርክር ያደርጋል፤ በተጀመረ ክርክር ተቋማትን ተክቶ በተናጠል ወይም በጋራ ይከራከራል፤ ወይም በክርክር አመራር ላይ ለመሥሪያ ቤቶች አቅጣጫ

g) organizes or ensures the establishment of systems for the proper execution of criminal punishments imposed by the court of law;

h) presents death penalty decisions to the President of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, follows the execution.

4/ regarding civil matters:

a) litigates, enforces, causes enforcement, follows and controls the process of enforcement within the federal government offices by acting as an agent of rights and interest of the public and federal government;

b) advises and participates with concerned bodies in contract preparation and negotiation of mega government projects; participates or advises concerned bodies in other contract preparation and negotiation when it believes that public and government interest could be affected;

c) institute civil suits on behalf of the federal government office; represent them in civil litigation where they sue or sued, represent them in an ongoing civil litigation by its own or together with them; gives direction to government offices on the management of the litigation; cause execution of judgment in accordance with law;

d) give decision for settlement of disputes arising between federal government offices through judicial means or out of court alternative dispute settlement mechanisms, and ensures the execution of the decision;

ይሰጣል፤ በሕግ መሠረት ፍርድን ያስፈፅማል፤

መ) የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች እርስ በርሳቸው ያልተግባቡባቸው የፍታሐ ብሔር ጉዳዮች በፍርድ ቤት ወይም ከፍርድ ቤት ውጭ ባለ አማራጭ የክርክር መፍቻ መንገድ እንዲወሰን ውሳኔ ይሰጣል፤ በውሳኔው መሰረት

፳፬.፱፻፸፪ መፈፀሙን ያረጋግጣል፤

ሠ) በፌዴራል ፍርድ ቤቶች የፍትሐ-ብሔር ክስ ለመመሥረት የገንዘብ አቅም የሌላቸውን ዜጎች በተለይም ሴቶችን፣ ሕፃናትን፣ አካል ጉዳተኞችን እና አረጋውያንን ወክሎ ይከራከራል፤

ረ) የገንዘብ አቅም የሌላቸው የወንጀል ተጎጂ የሆኑ ተበዳዮች እንዲካሱ መልሰው እንዲቋቋሙ እንዲሁም ከጉዳቱ የተያያዙ የፍትሐ ብሔር ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ እነሱን በመወከል የፍትሐ-ብሔር ክስ ያቀርባል ወይም ይደራደራል፤

ሰ) የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግስት በዓለምአቀፍ የዳኝነትና ከፊል ዳኝነት አካላት በሚከሰቡት ወይም በሚከሰሱት ጉዳይ መንግስትን በመወከል እና ከሚመለከቱ ታቸው አካላት ጋር በመመካከር ክርክር ያደርጋል፤ ድርድር ያካሂዳል፤ ውሳኔውንም ያስፈፅማል፤

፳፭/ የሕግ ማርቀቅ ሥራን በተመለከተ፡-

ሀ) በፌዴራል መንግሥት የሚወጡ ሕጎች የሕግ ረቂቅ ዝግጅት ይሰራል፤ የመንግስት አካላት የሚያዘጋጁት ረቂቅ ሕግ ከሕገ መንግስቱና ከፌዴራል ሕጎች ጋር የተጣጣመ መሆኑን ያረጋግጣል፤ ለሚመለከታቸው ክፍሎችም አስተያየት ያቀርባል፤ በክልሎች ጥያቄ

e) conducts litigation by representing citizens who do not have financial capacity to institute civil action under federal courts specially women, children, disabled and the elderly;

f) represent victims of crime who do not have financial means in litigations or negotiations for their compensation, reinstitution and protection of their civil interests emanated from the damage sustained;

g) represent the government in litigations and conduct negotiations in consultation with concerned bodies at international judicial or quasi judicial bodies where the Government of the Federal Democratic Republic of Ethiopia sues or is sued, and enforce the decision thereto.

5/ regarding legal drafting;

a) perform preparation of draft laws to be promulgated by the federal government; ensure that draft laws prepared by government organs are consistent with the Constitution and federal laws; provide legal opinion to concerned bodies; assist in the preparation of draft laws when so requested by the regional states;

b) undertake legal reform studies and carry out codification, compilation and consolidation of federal laws; collect regional laws and consolidate them as necessary;

ሲቀርብለት የሕግ ረቂቆችን በማዘጋጀት ይረዳል፤

- ለ) የሕግ ማሻሻያ ጥናቶችን እንዲሁም የኮዲፊኬሽንና የፌዴራል ሕጎችን የማሰባሰብና ማጠቃለል ሥራ ይሰራል፤ የክልል ሕጎችን ያሰባስባል፤ እንደአስፈላጊነቱም እንዲጠቃለሉ ያደርጋል፤

፳፬.፱፻፸፫

- ሐ) ኢትዮጵያ የምትፈርመው ወይም የምትቀበለው ዓለም አቀፍ ስምምነት ሕገ መንግስቱን እና የአገሪቱን ሌሎች ሕግጋት ያገናዘበና ከብሔራዊ ጥቅም አንፃር ተቀባይነት ያለው መሆኑን ያረጋግጣል፤

- ከ/ የፌዴራል መንግስቱ ሕጎች ተግባራዊ መደረጋቸውን እና አተገባበራቸውም ወጥነት ያለው መሆኑን ያረጋግጣል፤ እንዲሁም አስፈፃሚ የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች ሥራቸውን በሕግ መሰረት ማከናወናቸውን ያረጋግጣል፤

- ፯/ የሕግ የበላይነትን ለማረጋገጥ ለፌዴራል መንግስት ባለስልጣናት፣ ሹመኞች፣ ተመራጮች፣ ሰራተኞች እንዲሁም የግሉ ዘርፍ ተሳታፊዎች እንደየአስፈላጊነቱ የሕግ ሥልጠና ይሰጣል ወይም እንዲሰጥ ያደርጋል፤

፳፮/ ሰብአዊ መብትን በተመለከተ፦

- ሀ) ነፃ የሕግ ድጋፍን አሰጣጥ ስትራቴጂዎችን ይቀርባል፤ አፈፃፀሙን ይከታተላል፤ በመስኩ የሚሰማሩ አካላትን ያስተባብራል፤

- ለ) ብሔራዊ የሰብአዊ መብት የድርጊት መርሀ ግብርን ከሚመለከታው አካላት ጋር በመሆን ያዘጋጃል፤ አፈፃፀሙን ይከታተላል፤ በአገር አቀፍ ደረጃ የሚመለከታቸውን አካላት ያስተባብራል፤ ለሚመለከታቸው አካላት

c) ensure that international agreements to be signed or adopted by Ethiopia are in consonant with the Constitution, and other laws of the country and are acceptable in view of the standards of national interest;

6/ ensure the implementation of laws enacted by federal government and the consistency of their implementation; and that the offices of executive federal government perform their business in accordance with the law;

7/ provide or cause to provide, where necessary, training on matters of law, to officials, appointees, elected officials and employees of the federal government and actors of private sector with the view to ensure observance of rule of law;

8/ regarding human rights:

a) design strategy for provision of free legal aid, follow up implementation of same, coordinate bodies engaged in the sector;

b) prepare national human rights action plan together with the concerned bodies, follow up implementation of same, coordinate the concerned bodies at national level; submit report to the relevant bodies;

c) pay visit to persons under custody at police stations and correction facilities, ensure their handling and stay is carried out in accordance with the law, cause unlawful act to be corrected; take measures or cause measures to be taken based on the law against people who are found to have transgressed the law;

ሪፖርት ያቀርባል፤

ሐ) በፖሊስ ጣቢያና በማረሚያ ቤት ቁጥጥር ሥር ያሉ ሰዎችን ይጎበኛል፤ አያያዣቸው እና ቆይታቸው በሕግ መሰረት መፈጸሙን ያረጋግጣል፤ ሕገ ወጥ ተግባር እንዲታረም እንዲሁም ሕግን ተላልፎዋል በተባሉ ሰዎች ላይ በሕግ መሰረት እርምጃ ይወስዳል ወይም እንዲወሰድ ያደርጋል፤

፳፱.፱፻፸፬

መ) የሰብአዊ መብት ትምህርት እና የንቃተ ሕግ ለማዳበር በተለያዩ ዘዴዎች ትምህርት ይሰጣል፤ በዘርፉ የተሰማሩ የሚመለከታቸውን አካላት ያስተባብራል፤

ሠ) ኢትዮጵያ ያፀደቀቻቸውን ወይም የተቀበለቻቸውን ዓለም አቀፍና አህጉራዊ የሰብአዊ መብት ስምምነቶች አፈፃፀማቸውን ይከታተላል፤ ለሚነሱ ጉዳዮች እንደ አግባብነታቸው ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመመካከር ምላሽ ይሰጣል፤ የስምምነቶቹን ብሔራዊ የአፈፃፀም ሪፖርት ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ያዘጋጃል፤

፴/ ስለ ሕግ ጥናትና ስልጠና፦

ሀ) አሰራሩን ውጤታማ እና ቀልጣፋ ለማድረግ ጥናትና ምርምር ያደርጋል፤

ለ) የወንጀል ፍትሕ መረጃዎችን መሰብሰብ፣ ማደራጀት፣ መተንተንና ማሰራጨት የሚያስችል ሥርዓት ይዘረጋል፤ ያስፈፅማል፤

ሐ) ዓቃቤያነ ሕግ ስለ ስራቸው ያላቸውን አመለካከት፣ እውቀትና ክህሎት በተከታታይ እና በየደረጃው ለማሳደግ ሥልጠና ይሰጣል ወይም ስልጠና እና ትምህርት እንዲሰጣቸው ያደርጋል፤

d) provide, through various means, human rights education and legal awareness training; coordinate the concerned bodies operating in the sectors;

e) follow up the implementation of international and regional human rights treaties ratified or adopted by Ethiopia; give reply, in consultation with the relevant bodies, to concerns raised in connection with the implementation the treaties; prepare in collaboration with relevant bodies, national report on the implementation of treaties.

9/ regarding legal research and training:

a) undertake researches and studies for an effective and efficient performance of its business;

b) establish, and enforce a system that enables the collection, organization, analysis and dissemination of criminal justice information;

c) provide training or cause provision of training and education at every level for continuous development of the attitude, knowledge and skill of public prosecutors;

10/ ensure that the directive issued by the Attorney General with the view to ensure consistent application of discretion and provision of decision of the public persecutors is enforced;

11/ supervise and administer advocates practicing at federal level and services provided by them; based on the law, license the same and renew, suspend, or revoke the license granted to them;

12/ without prejudice to Anti-terrorism Proclamation No. 652/2009 and the power and duty of Ministry of Foreign Affairs, undertake international

፲/ የዓቃቤ ሕግ የውሳኔ አሰጣጥ እና የፍቅድ ሥልጣን አጠቃቀም ወጥነትን ለማረጋገጥ በጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የፀደቀ መመሪያ ተግባራዊ መደረጉን ያረጋግጣል፤

፲፩/ በፌዴራል ፍርድ ቤቶች ደረጃ የጥብቅና አገልግሎት ለሚሰጡ ጠበቆች በሕግ መሠረት ፈቃድ ይሰጣል፤ ያድሳል፤ ያግዳል፤ ይሰርዛል፤ ጠበቆችንና የጥብቅና አገልግሎትን ያስተዳድራል፤ ይቆጣጠራል፤

፲፪/ በፀረ ሽብርተኝነት አዋጅ ቁጥር ፮፻፶፪/፪ሺ፩ እና የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ስልጣንና ተግባር ስር ፳ሺ፱፻፳፮ ምለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ በወንጀልና ፍትሐ-ብሔር ጉዳዮች ዓለም አቀፍ ግንኙነትና ትብብር ያደርጋል፤

፲፫/ በዓቃቤያነ ሕግ የሚሰጡ ውሳኔዎች በሕግ መሰረት መከናወናቸውን የሚያረጋግጥ የኢንሰፔክሽን ክፍል ያደራጃል፤ ጉድለቶችን በጥናት አስደግፎ ይለያል፤ በግኝቱ መሠረትም እንዲታረሙ ያደርጋል፤ አስፈላጊ ሲሆን እርምጃ ይወስዳል ወይም እንዲወሰድ ያደርጋል፤ መልካም ተሞክሮዎችን ያስፋፋል፤

፲፬/ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ አስፈጻሚ አካላትን ሥልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር ፱፻፲፮/፪ሺ፰ የተመለከተውን የሚኒስትሮች የወል ሥልጣንና ተግባር ሥራ ላይ ያውላል፤

፲፭/ የንብረት ባለቤትና የይዘታ ባለሙሰት ይሆናል፤ ውል ይዋዋላል፤ በራሱ ስም ይከሰሳል፤ ይከሰሳል፤

፲፮/ በሕግ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት ወይም ዓላማውን ለማስፈፀም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን

relation and cooperation in criminal and civil matters;

13/ organize inspection department and investigate that decisions passed by public prosecutors are in accordance with the law, identify defects based on studies and take corrective measures on the bases of findings to rectify the problems; when necessary, take measure or cause measures to be taken, based on a law, against those who are found to have breached laws and disciplinary rules, scale up good practices;

14/ exercise the common powers and duties provided for under the Definition of Powers and Duties of the Executive Organs of the Federal Democratic Republic of Ethiopia proclamation No. 916/2015;

15/ own and possess property, enter into contracts, sue or be sued in its own name;

16/ perform other activities that help to achieve its objectives or carry out its power and duties given by law.

7. Organization of the Federal Attorney General

The Federal Attorney General shall have:

- 1/ an Attorney General appointed by the House of Peoples Representatives up on recommendation by the Prime Minister and Deputy Attorney Generals appointed by the Prime Minister;
- 2/ line divisions;
- 3/ Management Committee;
- 4/ Federal Public Prosecutors Administration Council;
- 5/ public prosecutors appointed by the Attorney General upon the recommendation by the Public Prosecutors Administration Council;
- 6/ necessary staffs.

ያከናውናል፡፡

፯. የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ አቋም

ፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ፡-

፩/ በጠቅላይ ሚኒስትሩ አቅራቢነት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የሚሾም አንድ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ እና በጠቅላይ ሚኒስትሩ የሚሾም ምክትል ጠቅላይ ዓቃቤያን ሕግ፤

፪/ የሥራ ዘርፎች፤

፫/ የማኔጅመንት ኮሚቴ፤

፬/ የፌዴራል ዓቃቤያን ሕግ አስተዳደር ጉባኤ፤

፭/ በዓቃቤ ሕግ አስተዳደር ጉባኤ አቅራቢነት በጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሚሾሙ ዓቃቤ ሕጎች፤ እና

፮/ አስፈላጊ ሰራተኞች፤

፳፬፻፸፮ ላ፡፡

፰. የጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ሥልጣንና ተግባር

፩/ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የበላይ ኃላፊ በመሆን፤ በሙያውና በሕግ መሠረት ፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግን ይመራል፤ ያስተዳድራል፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

ሀ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፮ የተመለከቱትን የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ሥልጣንና ተግባራት በሥራ ላይ ያውላል፤

ለ) በፌዴራል የሥነ-ምግባርና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፬፻፴፫/፲፱፻፺፯ (በአዋጅ ቁጥር ፳፻፹፫/፪ሺ፯ እንደተሻሻለ) እና የተሻሻለው የፀረ-ሙስና ልዩ የሥነ-ሥርዓትና የማስረጃ አዋጅ ቁጥር ፬፻፴፬/፲፱፻፺፯ (በአዋጅ ቁጥር ፳፻፹፪/፪ሺ፯ እንደተሻሻለ) እንዲሁም በሌሎች ሕጎች

8. Powers and Duties of the Attorney General

1/ The Attorney General shall be the head of the Federal Attorney General and lead and administer the Federal Attorney General professionally and in accordance with the law.

2/ Without prejudice to the generality of sub-article (1) of this Article, the Attorney General shall have the powers and duties to:

a) exercise the powers and duties of the Federal Attorney General stipulated under Article 6 of this Proclamation;

b) exercise the criminal investigation and prosecution powers and duties given to the Commissioner of the Federal Ethics and Anti-corruption Commission under its establishment Proclamation No 433/2005 (as amended by Proclamation No. 883/2015) and the Revised Anti-corruption Special Procedure and Evidence Proclamation No. 434/2005 (as amended by Proclamation No. 882/2015) and other laws; and the criminal investigation and prosecution power given to the Director General of the Ethiopian Revenues and Customs Authority under its establishment Proclamation No. 587/2008 and Customs Proclamation No. 859/2014;

c) present to the Council of Ministers the draft federal public prosecutors administration regulation prepared by the Federal Public Prosecutors Administration Council and, implement same upon approval;

d) appoint, administer and dismiss public prosecutors in accordance with the regulation issued by the Council of Ministers;

ለኮሚሽነሩ ተሰጥተው የነበሩ እና በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፮፻፹፯/፪ሺ እና በጉምሩክ አዋጅ ቁጥር ፳፻፶፱/፪ሺ፮ ለዋና ዳይሬክተሩ ተሰጥተው የነበሩ የወንጀል ክስና ምርመራን የተመለከቱ ሥልጣንና ተግባራትን ሥራ ላይ ያውላል፤

ሐ) የፌዴራል ዓቃቤያነ ሕግ አስተዳደርን በተመለከተ በፌዴራል ዓቃቤያነ ሕግ አስተዳደር ጉባኤ የተዘጋጀውን ረቂቅ ደንብ ለሚኒስትሮች ምክር ቤት ያቀርባል፤ ሲፀድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤

መ) ዓቃቤያነ ሕግን በሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ መሰረት ይሾማል፤ ያስተዳድራል፤ ያሰናብታል፤

፳ሺ፱፻፸፯

ሠ) በምክትል ጠቅላይ ዓቃቤያነ ሕግ የተሰጡ ውሳኔዎችን ይሸራል፤ ይለውጣል፤ ያሻሽላል፤ ወይም ጉዳዩ እንዲጣራ ወይም ውሳኔውን በሰጠው አካል እንደገና እንዲታይ ያደርጋል፤

ረ) የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ድጋፍ ሰጪ ሠራተኞችን በፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕጎች መሠረት ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤ ያሰናብታል፤

ሰ) የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ዓላማዎችን ለማሳካት የሚረዱ በቂ ዕውቀትና ልምድ ያላቸው ያለክፍያ የሚሰሩ አማካሪዎችን በሚያወጣው መመሪያ መሰረት እንዲሳተፉ ያደርጋል፤

ሸ) የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግን ስትራቴጂክ ዕቅድና በጀት ያዘጋጃል፤ ሲፈቀድም በስራ ላይ ያውላል፤

e) revoke, change, modify, suspend, approve the decision of deputy attorney generals or refer the case for re-examination or revision by the one that has given the decision;

f) hire, administer and dismiss supporting staff of the Federal Attorney General in accordance with the federal civil service laws;

g) cause participation of freelance advisors having sufficient knowledge and experience, in accordance with directive issued, for the achievement of the objectives of the Federal Attorney General;

h) prepare strategic plan and budget of the Federal Attorney General, and implements same upon approval;

i) effect payment in accordance with the budget approved and work program of the Federal Attorney General;

j) represent the Federal Attorney General in its dealings with third parties;

k) prepare and submit to the Government performance and financial report of the Federal Attorney General;

l) perform other activities given to him by law.

3/ The Attorney General may:

a) delegate part of his powers and duties to deputy attorney generals, public prosecutors and employees to the extent necessary for effective and efficient performance of the activities of the Federal Attorney General;

ቀ) ለፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ በተፈቀደለት በጀት እና የሥራ ፕሮግራም መሰረት ገንዘብ ወጪ ያደርጋል፤

በ) ከሶስተኛ ወገኖች ጋር በሚደርጉ ግንኙነቶች የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግን ይወክላል፤

ተ) የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግን የሥራ አፈጻጸም እና የሂሳብ ሪፖርት አዘጋጅቶ ለመንግስት ያቀርባል፤

ቸ) በሕግ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፡፡

፫/ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕጉ፦

ሀ) ለሥራ ቅልጥፍናና ውጤታማነት በሚያስፈልግ መጠን ከሥልጣንና ተግባሩ በከፊል ለምክትል ጠቅላይ ዓቃቤነ ሕግ፣ ዓቃቤያነ ሕግና ሠራተኞች በውክልና ሊያስተላልፍ፤

፳፬.፻፸፰

ለ) አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ከሥልጣንና ተግባሩ ለሌሎች አካላት አስቀድሞ በሚዘረጋ የአፈፃፀም፣ የክትትልና ድጋፍ ሥርዓት መሠረት በውክልና ሊያስተላልፍ፤

ይችላል፡፡

፬. የምክትል ጠቅላይ ዓቃቤያነ ሕግ ሥልጣንና ተግባር

ምክትል ጠቅላይ ዓቃቤያነ ሕግ፦

፩/ ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕጉ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት በማቀድ፣ በማደራጀት፣ በመምራትና በማስተባበር ጠቅላይ ዓቃቤ ሕጉን ያግዛሉ፤

፪/ የሚመደቡባቸውን ዘርፎች ይመራሉ፤ ያስተዳድራሉ፤

፫/ በጠቅላይ ዓቃቤ ሕጉ ተለይተው የሚሰጡባቸውን ተግባራት ያከናውናሉ፤

፬/ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕጉ በማይኖርበት ጊዜ ውክልና

b) delegate his powers and duties, as may be necessary, to other bodies based on pre-determined system of execution, follow up and support.

9. Power and Duties of the Deputy Attorney Generals

Deputy attorney general:

1/ shall assist the Attorney General in planning, organizing, leading and coordinating in exercising his powers and duties;

2/ shall lead and administer the line divisions to which they are assigned;

3/ shall perform specific duties given to them by the Attorney General;

4/ in the absence of the Attorney General, without giving delegation, the senior Deputy Attorney General shall represent and perform the duties of the Attorney General;

5/ may delegate part of their powers and duties to public prosecutors and employees, to the extent necessary, for efficient and effective performance of activities.

10. Removal from position

The Attorney General and the Deputy Attorney Generals may be removed from their position by the decision of the Prime Minister.

11. The Administration of Public Prosecutors

1/ The administration of public prosecutors shall be determined by regulation to be issued by the Council of Ministers.

2/ The appointment of public prosecutors shall be based on the following basic principles;

a) obedience to and belief in the Constitution, Constitutional order and rule of law;

ያልተሰጠ እንደሆነ በሹመት ቅድሚያ ያለው ምክትል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የጠቅላይ ዓቃቤ ሕግነት ሥራን ተክቶ ይሰራል፤

፮/ ለሥራ ቅልጥፍናና ውጤታማነት በሚያስፈልገው መጠን ከሥልጣንና ተግባራቸው በከፊል ለዓቃቤያነ ሕግና ሠራተኞች በውክልና ሊያስተላልፉ ይችላሉ፡፡

፲. ከሹመት ስለመነሳት

ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ እና ምክትል ጠቅላይ ዓቃቤያነ ሕግ በጠቅላይ ሚኒስትሩ ውሳኔ ከሹመታቸው ሊነሱ ይችላሉ፡፡

፲፩. የዓቃቤያነ ሕግ አስተዳደር

፩/ የዓቃቤያነ ሕግ አስተዳደር በሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ ይወሰናል፡፡

፪/ የዓቃቤያነ ሕግ ሹመት በሚከተሉት መሠረታዊ መርሆዎች ላይ የተመሠረተ ይሆናል፡-

ሀ) ለሕገ መንግስቱ እና ለሕገ መንግስታዊ ሥርዓቱ እንዲሁም ለሕግ የበላይነት ያለው

ጽኑፀያዊ ተገዢነት እና እምነት፤

ለ) ሕዝባዊ አገልጋይነት፤

ሐ) የብሔር፣ ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ሚዛናዊ ተዋዕኔ፤

መ) ኢትዮጵያዊ ዜግነት፤

ሠ) ጥብቅ የሥነ ምግባር ሁኔታ፤

ረ) ለዓቃቤ ሕግ ሥራ አስፈላጊ የሆነ የህግ የትምህርት ዝግጅትና ክህሎት፤

ሰ) በዘርፉ የሚሰጠውን የቅድመ ሥራ ሥልጠና ተከታትሎ በስኬት ማጠናቀቁ፤

ሸ) የዓቃቤ ሕግ አገልግሎት የሚጠይቀውን ኃላፊነት የመወጣት ቁርጠኝነት፤

ቀ) ዓቃቤ ሕግ በሚሰጣቸው ውሳኔዎች ላይ

- b) public servant;
- c) balanced representation of nations, nationalities and peoples;
- d) Ethiopian nationality;
- e) strict ethical condition;
- f) having law education and skill necessary for prosecution work;
- g) successful completion of pre-service training given for the sector;
- h) commitment to undertake the responsibility that public prosecution demands; and
- i) impartiality from conditions that may influence decision making of public prosecutors.

3/ The internal administration of public prosecutors shall be based on the following principles:

- a) the position that public prosecutors are to be assigned shall be based on: the type of work, the process the business is administered, the expected result and the necessary organizational structures which are clearly identified and based on systems that are laid down for public accountability;
- b) the performance of public prosecutors shall be based on systems in relation to: measured and assigned activity, efficiency and effectiveness, positive influence and public trust and other criteria determined by Public Prosecutors Administration Council;
- c) ethical condition of public prosecutors shall be based on: constitutionality, respect for the law, impartiality and accountability;

ተጽዕኖ ከሚያሳድሩ ሁኔታዎች ገለልተኛ መሆን፡፡

፫/ የዓቃቤያነ ሕግ ውስጣዊ አስተዳደር በሚከተሉት መርሆዎች ላይ የተመሠረተ ይሆናል፡-

ሀ) ዓቃቤያነ ሕግነት የሚመደቡበት የስራ መደብ፣ የሥራውን ዓይነት፣ ሥራው የሚመራበት ሥርዓት እና የሚያስፈልገው አደረጃጀት፣ የሚጠበቀውን ውጤት በግልጽ ባስቀመጠና ለሕዝብ ተጠያቂ መሆንን መሠረት አድርገው በተዘረጉ ሥርዓቶች ላይ የተመሠረተ፤

ለ) የዓቃቤያነ ሕግ የሥራ አፈፃፀም፣ ተለክቶ የተሰጠ ተግባር መኖርን፣ የሥራ ቅልጥፍናን እና ውጤታማነትን፣ እንዲሁም በነ ተዕዕኖ ፈጣሪነት እና በሕዝብ ዘንድ ተአማኒነት እና ሌሎች በዓቃቤያነ ሕግ አስተዳደር ጉባኤ የሚወሰኑ መመዘኛዎችን መሠረት አድርገው የሚዘረጉ ሥርዓቶች ላይ የተመሠረተ፤

ሐ) የዓቃቤያነ ሕግ የሥነ ምግባር ሁኔታ፣ ሕገ-መንግስታዊነትን፣ ሕግ አክባሪነትን፣ ገለልተኛ ነትን፣ ተጠያቂነትን ታሳቢ አድርጎ የተዘረጉ ሥርዓቶችን የተከተለ፤

መ) በበታችና በበላይ ዓቃቤያነ ሕግ መካከል ያለው የሥራ ግኑኝነት፣ ትብብርንና መተጋገዝን፣ የሥራው ሕጋዊነትን፣ ቅልጥፍና ማረጋገጥን፣ እንዲሁም የዕውቀትና ክህሎት ሽግግርን ታሳቢ አድርገው የተዘረጉ ሥርዓቶችን የተከተለ፤

ሠ) የዓቃቤያነ ሕግ ዕድገት፣ ከደረጃ ዝቅ ማድረግ እንዲሁም የደመወዝና ጥቅማ ጥቅም አሰጣጥ፣ በሥራ አፈፃፀማቸው፣ በውጤታማነታቸው እና በሥነ-ምግባራቸው ሁኔታ ላይ የተመሠረተ፤

ረ) የዓቃቤያነ ሕግ የውስጥ ዝውውር፣ ሥራን፣ የአቃቤ ሕጉን የግል ሁኔታዎች፣ ገለልተኝነቱን፣ እንዲሁም

d) the superior and subordinate relationship between public prosecutors shall be based on systems laid down by considering: cooperation and support, work legality, ensuring efficiency, knowledge and skill sharing;

e) promotion, demotion, salary and benefits of public prosecutors shall be based on: performance, effectiveness and ethical condition;

f) the internal transfer of public prosecutors shall be based on: the work, personal conditions, impartiality and choice of the public prosecutor;

g) the provision of privilege education, training and conference participation public prosecutors shall be based on: the closeness to the public prosecutor position and work, performance, composition of nationality, sex and disability, contribution for the enforcement of the powers and duties of the Federal Attorney General; contribution for effective and efficient service provision, knowledge and skill value addition to the trainee and other relevant conditions;

h) public prosecutors independence shall be based on systems that ensure adequate protection for public prosecutors against direct and indirect harm as a result of conducting their work;

i) public prosecutors dismissal shall be based on a system that is put in place by considering low performance, ethical violation, medical condition, wish and retirement.

የግል ምርጫን ታሳቢ አድርገው በተዘረጉ ሥርዓቶች ላይ የተመሰረተ፤

ሰ) የዓቃቤያነ ሕግ የሕግ ትምህርት እና ሥልጠና ዕድል እንዲሁም የስብሰባ ተሳታፊነት፤ ዓቃቤ ሕጉ የተመደበበት እና የሚሰራው ሥራ ከጉዳዩ ጋር ያለውን ቅርበት፤ የሥራ አፈፃፀም፤ የብሔር፤ የፆታን እና የአካል ጉዳተኞችን ተዋጽኦ፤ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግን ሥልጣንና ተግባር ለማስፈጸም የሚኖረው አስተዋጽኦ፤ ውጤታማና ፈጣን አገል ግሎት ለመስጠት የሚያስችሉ፤ ለሠልጣኙ ዕውቀትን ወይም ክህሎትን የሚጨምሩ መሆናቸው እንዲሁም ሌሎች አግባብነት ያላቸው ሁኔታዎች ግምት በማስገባት የተዘረጉ ሥርዓቶች ላይ የተከተለ፤

ሸ) ዓቃቤያነ ሕግ ነፃነት፤ ሥራቸውን በማከናወናቸው ምክንያት ሊደርስባቸው ከሚችል ቀጥተኛና ቀጥተኛ ካልሆነ ጥቃት በቂ ጥበቃ መሰጠቱን በሚያረጋግጡ ሥርዓቶች ላይ የተመሰረተ፤

ቀ) የዓቃቤ ሕግ ስንብት፤ የሥራ አፈፃፀም ዝቅተኛነትን፤ የሥነ ምግባር ጉድለትን፤ የጤና ሁኔታን እና ፈቃደኝነትን እንዲሁም ጡረታን ታሳቢ አድርጎ በተዘረጋ ሥርዓት ላይ የተመሠረተ፡፡

፳፻፱፻፳፩

፲፪. የፌዴራል ዓቃቤያነ ሕግ አስተዳደር ጉባኤ

፩/ ተጠሪነቱ ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕጉ የሆነ የፌዴራል ዓቃቤያነ ሕግ አስተዳደር ጉባኤ በዚህ አዋጅ መሰረት ተቋቁሟል፤ የጉባኤውን አባላት፤ የአሠራር ሥነ-ሥርዓትና ሌሎች ዝርዝር ጉዳዮች የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል፡፡

፪/ የፌዴራል ዓቃቤያነ ሕግ አስተዳደር ጉባኤ የዓቃቤያነ ሕግ ሹመት፤ ዝውውር፤ የዕረፍት ጊዜ፤

12. Federal Public Prosecutors Administration Council

1/ The Federal Public Prosecutors Administration Council accountable to the Attorney General is hereby established in accordance with this Proclamation; the members, working procedures and the details of which shall be determined by regulation to be issued by the Council of Ministers.

2/ The Federal Public Prosecutors Administration Council shall have duty to prepare and submit to the Attorney General draft regulation that includes public prosecutors appointment, transfer, leave, service period, position, ethics, organization, structure, salary, benefits and similar matters.

13. Public Accountability

1/ The Federal Attorney General shall ensure public accountability and public participation when conducting its powers and duties.

2/ The Federal Attorney General shall prepare a public forum quarterly whereby the following sections of the society participate:

- a) community organizations selected by the Attorney General;
- b) business organizations and charitable organizations and associations selected by the Attorney General;
- c) law schools of higher education institutions selected by the Attorney General;
- d) stakeholders;
- e) other individuals or individuals to be delegated from legal persons which are believed to be important by the Attorney General;

የአገልግሎት ዘመን፣ ደረጃ፣ ሥነ-ምግባር፣ አደረጃጀት፣ መዋቅር፣ ደመወዝ፣ ጥቅማ ጥቅም እና የመሳሰሉ ጉዳዮችን ያካተተ ረቂቅ ደንብ አዘጋጅቶ ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የማቅረብ ኃላፊነት ይኖርበታል።

፲፫. ሕዝባዊ ተጠያቂነት

፩/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ሥልጣንና ተግባሩን በሚያከናውንበት ወቅት ሕዝባዊ ተጠያቂነት እና የሕዝብ ተሳትፎን ማረጋገጥ አለበት።

፪/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሚከተሉትን የጎብኚተሰብ ክፍሎች የሚሳተፉበት የሕዝብ መድረክ በየሩብ ዓመቱ ያመቻቻል፡-

- ሀ) በጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የተመረጡ ሕዝባዊ አደረጃጀቶች፤
- ለ) በጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የተመረጡ የንግድ ማኅበራትና የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት፤
- ሐ) በጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የተመረጡ ክፍተኛ የትምህርት ተቋማት የሕግ ትምህርት ቤቶች፤
- መ) ከባለድርሻ አካላት፤
- ሠ) ሌሎች አስፈላጊነታቸው በፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የታመነባቸው ግለሰቦች ወይም ሕጋዊ ሰውነት ያላቸውን አካላት የሚወክሉ ግለሰቦች።

፳፻፱፻፹፪

፫/ ሕዝባዊ መድረኩ በፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሥራ አፈፃፀም ላይ የሚታዩ ችግሮች እና ክፍተቶች፣ የሥነ-ምግባር ጉድለቶች፣ ስትራቴጂካዊና ዓመታዊ ዕቅዶች እንዲሁም የዕቅድ አፈፃፀም ሪፖርቶች ላይ ውይይት ይደረጋል።

፬/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ከሕዝባዊ መድረኩ

3/ The public forum shall discuss problems and gaps observed on the performance of the Federal Attorney General, ethical defects, strategic and annual plans and reports on performance of plan.

4/ The Federal Attorney General shall conduct investigation based on the opinion and inputs, takes corrective actions or rectify and informs the public forum about the status.

14. Budget

The Federal Attorney General shall be administered by budget allocated by the Government.

15. Books of Accounts

- 1/ The Federal Attorney General shall keep complete and accurate books of account.
- 2/ The books of accounts and financial documents of the Federal Attorney General shall be audited annually by the Federal Auditor General or by an auditor designated by him.

PART THREE

INDEPENDENCE AND ACCOUNTABILITY

16. Public Prosecutors Professional Independence

- 1/ The Federal Attorney General shall discharge its powers and duties based on law independently free from any person or body's interference.
- 2/ Without prejudice to directive issued by the Federal Attorney General, public prosecutors shall perform their work based on the law.
- 3/ Without prejudice to accountability of public prosecutors provided for in the provisions of this Proclamation or other law, the Federal Attorney General and public prosecutors shall not be held legally accountable for damages caused as a result of performing their power and duty in accordance with law.

በሚሰጡ አስተያየቶች እና ግብአቶች መሠረት ማጣራት ያደርጋል፤ የእርምጃ ወይም የማስተካከያ እርምጃዎችን ይወስዳል፤ የደረሰበትን ደረጃ ለሕዝባዊ መድረኩ ያሳውቃል፡፡

፲፬. በጀት

የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ከመንግስት በሚመደብለት በጀት ይተዳደራል፡፡

፲፭. የሂሳብ መዛግብት

፩/የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የተሟላና ትክክለኛ የሂሳብ መዛግብት ይይዛል፡፡

፪/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሂሳብ መዛግብትና ገንዘብ ነክ ሰነዶች በፌዴራል ዋና ኦዲተር ወይም በዋና ኦዲተር በሚሰየም ኦዲተር በየዓመቱ ይመረመራሉ፡፡

ክፍል ሶስት

ነፃነትና ተጠያቂነት

፲፮. የዓቃቤያነት ሕግ የሙያ ነፃነት

፩/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ሥልጣኑንና ተግባሩን ሲያከናውን ከማንኛውም ሰው ወይም አካል ጣልቃ ገብነት ነፃ ሆኖ በሕግ መሠረት ይፈፅማል፡፡

፪/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሚያወጣው የአሠራር መመሪያ እንደተጠበቀ ሆኖ ዓቃቤያነት ሕግ ሥራቸውን በሕግ መሠረት በነፃነት ያከናውናሉ፡፡

፫/ በዚህ አዋጅ ወይም በሌላ ሕግ የዓቃቤ ሕግ ተጠያቂነትን አስመልክቶ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ እንዲሁም ዓቃቤያነት ሕግ በሕግ መሠረት የተሰጣቸውን ሥልጣንና ተግባር በማከናወናቸው ምክንያት ለሚደርስ ጉዳት የሕግ ተጠያቂነት

ጭቃጭቅ ሆኖባቸውም፡፡

፲፯. ተጠሪነትና ተጠያቂነት

፩/ የዓቃቤያነት ሕግ የበላይ ኃላፊ ጠቅላይ

17. Accountability and Responsibility

- 1/ The Attorney General shall be the head of public prosecutors.
- 2/ Public prosecutors shall be accountable to their superior and division heads.
- 3/ Public prosecutors shall be accountable by law for defects in their work performance and ethics.

18. Right to Lodge Complaint

- 1/ Any person who has grievance against the decision of public prosecutor has the right to lodge complaint to superior public prosecutor at different levels. A superior received complaint shall expeditiously investigate and give decision.
- 2/ A superior received complaint may form a committee containing relevant professionals to investigate the case.
- 3/ A superior considering the complaint may suspend, change, modify, revoke or approve the decision of the subordinate prosecutor or remand the case to the section that saw the case previously by stating his legal and factual reasons.

19. Right to Inform or Present Suggestion

- 1/ Any person may inform or present suggestion to the Federal Attorney General in any way on any matter which falls under the power and duty of the Federal Attorney General which he believes should be corrected and rectified or his claim of ethical and legal violation which has been committed.
- 2/ The Federal Attorney General shall lay down working system whereby suggestion and complaints are received, investigated and corrective measures are taken and notified to the public.

ዓቃቤ ሕግ ይሆናል፡፡

፪/ ዓቃቤያነ ሕግ ለበላይ ኃላፊያቸውና ለዘርፍ ኃላፊዎቻቸው ተጠሪ ይሆናሉ፡፡

፫/ ዓቃቤያነ ሕግ በሥራ አፈፃፀማቸውና በሥነ-ምግባራቸው ለሚታየው ጉድለት በሕግ ተጠያቂ ይሆናሉ፡፡

፲፰. አቤቱታ የማቅረብ መብት

፩/ ዓቃቤ ሕግ በሚሰጠው ውሳኔ ላይ ቅሬታ ያለው ማንኛውም ሰው በየደረጃው ለሚገኙ የዓቃቤ ሕግ ኃላፊዎች አቤቱታ የማቅረብ መብት ይኖረዋል፤ አቤቱታ የቀረበለት ኃላፊ ጉዳዩን በአፋጣኝ አጣርቶ ውሳኔ መስጠት አለበት፡፡

፪/ አቤቱታ የቀረበለት ኃላፊ ጉዳዩን ለማጣራት አግባብ ያላቸውን ባለሙያዎች የሚያካትት ኮሚቴ ሊያቋቁም ይችላል፡፡

፫/ አቤቱታውን የመረመረው ኃላፊ የሕግና የማስረጃ ምክንያቱን በመጥቀስ በበታች ዓቃቤ ሕግ የተሰጠውን ውሳኔ ለማገድ፣ ለመለወጥ፣ ለማሻሻል፣ ለመሻር፣ ለማጽደቅ ወይም ጉዳዩን አስቀድሞ ወዳየው ክፍል ለመመለስ ይችላል፡፡

፲፱. ጥቆማ ወይም አስተያየት የማቅረብ መብት

፩/ ማንኛውም ሰው በፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ሥልጣንና ተግባር ውስጥ የሚወድቅ ማንኛውም መታረምና መስተካከል አለበት የሚለውን ጉዳይ ወይም ተፈጽሟል የሚለውን የሥነ-ምግባርና የሕግ ጥሰት በማናቸውም መንገድ ለፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ጥቆማ ወይም አስተያየት ለማቅረብ ይችላል፡፡

፪/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ጥቆማ፣ አስተያየትና ቅሬታዎችን የሚቀበልበት፣ የሚያጣራበትና የመፍትሄ እርምጃ የሚወስድበት እና ለሕብረተሰቡ የሚገለጽበትን የአሠራር ሥርዓት ይዘረጋል፡፡

PART FOUR
MISCELANEOUS PROVISIONS

20. Attorney Generals' Joint Council

1/ The Attorney Generals Joint Council (hereinafter called the “Joint Council”), whereby the senior management of the Federal Attorney Generals and regional public prosecution institutions work in collaboration and jointly, is hereby established in accordance with this Proclamation.

2/ The Joint Council shall issue joint plan on common and similar matters of the justice sector to make their performance effective, efficient and uniform.

3/ The Attorney General shall be the chairperson of the Joint Council and heads of regional public prosecution institutions shall participate as member.

4/ The Joint Council shall determine its meeting and working procedure.

5/ The Attorney General shall facilitate the works and meetings of the Joint Council.

21. Power to Issue Regulation and Directive

1/ The Council of Ministers may issue regulations necessary to enforce this Proclamation.

2/ The Federal Attorney General may issue directives necessary for the enforcement of this Proclamation and regulations issued pursuant to sub-article (1) of this Proclamation.

3/ The Federal Attorney General shall published and distributed directives issued by it with any mass media that has wider circulation.

ከፍል አራት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፳. የጠቅላይ ዓቃቤያነ ሕግ የጋራ ምክር ቤት

፩/ የጠቅላይ ዓቃቤያነ ሕግ የጋራ ምክር ቤት (ከዚህ በኋላ “የጋራ ምክር ቤት” እየተባለ የሚጠራ) የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ እና የክልል ዓቃቤ ሕግ ተቋማት የበላይ አመራሮች በትብብርና በቅንጅት የሚሰሩበት በዚህ አዋጅ መሠረት ተቋቁሟል።

፪/ የጋራ ምክር ቤቱ በፍትሕ ዘርፍ የጋራ እና ተመሳሳይነት ባላቸው ጉዳዮች ላይ አሰራራቸውን እና አፈፃፀማቸውን ውጤታማ፣ ቀልጣፋ እና ወጥነት ያለው ለማድረግ የሚያስችል የጋራ ዕቅድ ያወጣል።

፫/ የጋራ ምክር ቤቱ ሰብሳቢ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕጉ ሆኖ የክልል የዓቃቤ ሕግ ተቋማት ኃላፊዎች በአባልነት ይሳተፋሉ።

፬/ የጋራ ምክር ቤቱ የራሱን የሰብሰባና የአሠራር ሥነ-ሥርዓት ይወስናል።

፭/ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕጉ የምክር ቤቱን ሥራዎችና ስብሰባዎች ያመቻቻል።

፳፩. ደንብና መመሪያ የማውጣት ስልጣን

፩/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ይህን አዋጅ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ ደንቦችን ሊያወጣ ይችላል።

፪/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ይህን አዋጅ እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የወጡ ደንቦችን ለማስፈፀም የሚያስፈልጉ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

፫/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሚያወጣቸውን መመሪያዎች ሰፊ ስርጭት ባላቸው ማናቸውም መገናኛ ዘዴዎች እንዲታተሙ እና እንዲሰራጩ ይደረጋል።

22. Transfer of Rights and Duties

1/ The powers and duties given to the Ministry of Justice under the Definition of Powers and Duties of the Executive Organs of the Federal Democratic Republic of Ethiopia Proclamation No. 916/2015 and other laws are hereby transferred to the Federal Attorney General pursuant to this Proclamation.

2/ The prosecution power given to the Federal Ethics and Anti-corruption Commission under its establishment Proclamation No 433/2005 (as amended by Proclamation No. 883/2015) and the Revised Anti-corruption Special Procedure and Evidence Proclamation No. 434/2005 (as amended by Proclamation No. 882/2015 and other laws are hereby transferred to the Federal Attorney General.

3/ The corruption crime investigation power given to the Federal Ethics and Anti-corruption Commission under its establishment Proclamation No. 433/2005 (as amended by Proclamation No. 883/2015) and the Revised Anti-corruption Special Procedure and Evidence Proclamation No. 434/2005 (as amended by Proclamation No. 882/2015) and other laws are hereby transferred to the Federal Police Commission.

4/ The prosecution power given to the Ethiopian Revenues and Customs Authority under its establishment Proclamation No. 587/2008 and other laws are hereby transferred to the Federal Attorney General.

5/ The tax and customs crime investigation power given to the Ethiopian Revenues and Customs Authority under its establishment Proclamation No. 587/2008 and other laws are hereby transferred to the Federal Police Commission.

፳፪. መብትና ግዴታን ስለማስተላለፍ

፩/ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ አስፈፃሚ አካላት ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር ፱፻፲፮/፪ሺ፰ እና በሌሎች ሕጎች ለፍትሕ ሚኒስቴር ተሰጥተው የነበሩ ሥልጣንና ተግባራት በዚህ አዋጅ መሠረት ለፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ተላልፏል፡፡

፪/ በፌዴራል የሥነ ምግባርና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ፬፻፴፫/፲፱፻፺፯ (በአዋጅ ቁጥር ፰፻፹፫/፪ሺ፯ እንደተሻሻለ) እና የተሻሻለው የፀረ-ሙስና ልዩ የሥነ-ሥርዓትና የማስረጃ አዋጅ ፬፻፴፬/፲፱፻፺፯ (በአዋጅ ቁጥር ፰፻፹፪/፪ሺ፯ እንደተሻሻለ) እንዲሁም በሌሎች ሕጎች ለፌዴራል ሥነ-ምግባርና ፀረ-ሙስና ኮሚሽን ተሰጥተው የነበሩ የዓቃቤ ሕግነት ሥልጣን ለፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ተላልፏል፡፡

፫/ በፌዴራል የሥነ-ምግባርና ፀረ-ሙስና ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፬፻፴፫/፲፱፻፺፯ (በአዋጅ ቁጥር ፰፻፹፫/፪ሺ፯ እንደተሻሻለ) እና የተሻሻለው የፀረ-ሙስና ልዩ የሥነ-ሥርዓትና የማስረጃ አዋጅ ፬፻፴፬/፲፱፻፺፯ (በአዋጅ ቁጥር ፰፻፹፪/፪ሺ፯ እንደተሻሻለ) እንዲሁም በሌሎች ሕጎች ለኮሚሽን ተሰጥቶ የነበረው የወንጀል ምርመራ የማድረግ ሥልጣን ለፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን ተላልፏል፡፡

፬/ በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፭፻፹፯/፪ሺ እንዲሁም በሌሎች ሕጎች ለባለስልጣኑ ተሰጥቶ የነበረው የዓቃቤ ሕግነት ሥልጣን ለፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ተላልፏል፡፡

፭/ በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፭፻፹፯/፪ሺ እንዲሁም በሌሎች ሕጎች ለባለሥልጣኑ ተሰጥቶ የነበረው

6/ The prosecution power given to the Trade Competition and Consumers Protection Authority under the Proclamation No. 813/2013 and other laws are hereby transferred to the Federal Attorney General.

7/ The crime investigation power given to the Trade Competition and Consumers Protection Authority under Proclamation No. 813/2013 and other laws are hereby transferred to the Federal Police Commission.

8/ The powers, rights and duties given to the Special Public Prosecution under the Special Public Prosecution Office Establishment Proclamation No. 22/1992 are hereby transferred to the Federal Attorney General.

23. Duty to Cooperate

1/ Any person who is requested to cooperate with the Federal Attorney General and public prosecutor in the execution of their powers and duties has a duty to cooperate if it is not beyond his capacity and does not cause danger.

2/ Leaders and employees of public prosecution institutions who have been in charge before the coming into force of this Proclamation have duty to cooperate with and assist the transition based on this Proclamation.

3/ Any member of the police shall have duty to respect and execute final and legal decision of the public prosecutor.

24. Criminal Liability

1/ Any person who interferes against the Federal Attorney General and public prosecutors not to perform their work independently shall be punished with rigorous imprisonment from one year up to five years.

የታክስና የጉምሩክ ወንጀል ምርመራ የማድረግ

፳፯.፱፻፹፯ ልጣን ለፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን ተላልፏል፡፡

፯/ በንግድ ውድድር እና የሽማግሌ ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፳፻፲፫/፪ሺ፮ እንዲሁም በሌሎች ሕጎች ለንግድ ውድድርና ሽማግሌ ጥበቃ ባለሥልጣን ተሰጥቶ የነበረው የዓቃቤ ሕግነት ሥልጣን ለፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ተላልፏል፡፡

፮/ በንግድ ውድድር እና የሽማግሌ ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፳፻፲፫/፪ሺ፮ እንዲሁም በሌሎች ሕጎች ለንግድ ውድድርና ሽማግሌ ጥበቃ ባለሥልጣን ተሰጥቶ የነበረው የወንጀል ምርመራ የማድረግ ሥልጣን ለፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን ተላልፏል፡፡

፰/ በልዩ ዓቃቤ ሕግ ማቋቋሚያ አዋጅ ፳፪/፲፱፻፹፭ ለልዩ ዓቃቤ ሕግ ጽሕፈት ቤት ተሰጥቶ የነበረው ሥልጣን፣ መብትና ግዴታዎች ለፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ተላልፏል፡፡

፳፫. የመተባበር እና የመፈጸም ግዴታ

፩/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግና ዓቃቤያነ ሕግ በሕግ የተሰጣቸውን ሥልጣንና ተግባር ለመወጣት ትብብር የተጠየቀ ማንኛውም ሰው ከአቅም በላይ ያልሆነ እና አደጋ የማያስከትልበት ከሆነ የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

፪/ ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት በሥራ ላይ የነበሩ የዓቃቤ ሕግ ተቋማት አመራር እና ሠራተኞች በዚህ አዋጅ መሠረት የሚደረገውን ሽግግር የመተባበርና የመደገፍ ግዴታ አለባቸው፡፡

፫/ ማንኛውም የፖሊስ አባል የዓቃቤ ሕግን የመጨረሻ እና ሕጋዊ ውሳኔ የማክበር እና መፈጸም ግዴታ አለበት፡፡

፳፬. የወንጀል ተጠያቂነት

፩/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ እና ዓቃቤያነ ሕግ ሥራቸውን በነፃነት እንዳያከናውኑ ጣልቃ የሚገባ

2/ Any person who does not respect and enforce the decision of the Federal Attorney General and public prosecutors; or violates the duty to cooperate shall be punished with simple imprisonment not exceeding one year or fine not exceeding Birr 3000.

3/ Any member of the police who resists and fails to execute the final and legal decision of the public prosecutor shall be punished in accordance with relevant law.

25. Transitory Provisions

1/ The regulations issued by the Council of Ministers, directives or manuals issued by the Ministry of Justice, Ethiopian Revenues and Customs Authority, Federal Ethics and Anti-corruption Commission and Trade Competition and Consumers Protection Authority which are relevant for the enforcement of the powers and duties of the public prosecution shall continue to be applicable until replaced by other regulations, directives or manuals.

2/ The Public prosecutors working for the Federal Ethics and Anti-corruption Commission, the Ethiopian Revenues and Customs Authority, Ministry of Justice and the Trade Competition and Consumers Protection Authority who are transferred to the Federal Attorney General upon satisfying the criteria shall be considered as public prosecutors appointed pursuant to this Proclamation and continue their work.

3/ Public servants, working in the Federal Ethics and Anti-corruption Commission, Ethiopian Revenues and Customs Authority, Ministry of Justice and Trade Competition and Consumers Protection Authority as support staff for prosecution

ማንኛውም ሰው ከአንድ ዓመት እስከ አምስት ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት ይቀጣል፡፡

፳፫.፱፻፹፯

፪/ የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ እና ዓቃቤያነ ሕግ የሚሰጡትን ውሳኔ የማያከብርና የማያስፈጽም እንዲሁም የመተባበር ግዴታውን የማይወጣ ማንኛውም ሰው ከአንድ ዓመት በማይበልጥ ቀላል እስራት ወይም ከብር ፫ሺ በማይበልጥ መቀጮ ይቀጣል፡፡

፫/ ማንኛውም የፖሊስ አባል የዓቃቤ ሕግን የመጨረሻ እና ሕጋዊ ውሳኔ በመቃወም ያልታዘዘ እንደሆነ አግባብ ባለው ሕግ ይጠየቃል፡፡

፳፮. የመሸጋገሪያ ድንጋጌዎች

፩/ በሚኒስትሮች ምክር ቤት የወጡ ደንቦች፣ በፍትሕ ሚኒስቴር፣ በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን፣ በፌዴራል የሥነ-ምግባርና ፀረ-ሙስና ኮሚሽን እና በንግድ ውድድርና ሸማቾች ጥበቃ ባለሥልጣን የወጡ የጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ሥልጣንና ተግባር ለማስፈፀም አግባብነት ያላቸው መመሪያዎች እና ማኑዋሎች በሌሎች ደንቦች፣ መመሪያዎች ወይም ማኑዋሎች እስከሚተኩ ድረስ ተፈፃሚነታቸው ይቀጥላል፡፡

፪/ በፌዴራል የሥነ ምግባርና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን፣ በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን፣ በፍትህ ሚኒስቴር እና በንግድ ውድድርና ሸማቾች ጥበቃ ባለሥልጣን ተቀጥረው በሥራ ላይ የሚገኙና መሥሪቱን አሟልተው ወደ ፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሚዛወሩ ዓቃቤያነ ሕግ በዚህ አዋጅ መሠረት በዓቃቤ ሕግነት እንደተሾሙ ተቆጥረው ሥራቸውን ይቀጥላሉ፡፡

፫/ በፌዴራል የሥነ ምግባርና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን፣

departments, who are transferred to the Federal Attorney General shall continue their work as employees of the Federal Attorney General pursuant to this Proclamation.

4/ The criminal and civil cases falling under the jurisdiction of the federal public prosecutors but pending in the hands of different federal government offices or regional public prosecutions shall continue to be heard in a manner they were started until the Federal Attorney General takes them over within six months.

5/ Cases against public prosecutors pending under the discipline committee or other public prosecutors administration councils shall be transferred to the public prosecutors administration council established in accordance with this Proclamation;

6/ The files, documents, seized properties and properties found under Federal Ethics and Anti-corruption Commission, Ethiopian Revenues and Customs Authority and Trade Competition and Consumers Protection Authority which are related to matters transferred to the Federal Attorney General shall be transferred it.

26. Repealed and Inapplicable Laws

1/ A public prosecutors Proclamation No.74/1993 is hereby repealed by this proclamation.

2/ No laws, in so far that they are inconsistent with this Proclamation, shall be applicable with respect to matters covered under this Proclamation.

በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን፤ በፍትህ ሚኒስቴር እና በንግድ ውድድርና ሸማቾች ጥበቃ ባለሥልጣን ለዓቃቤ ሕግ የሥራ ክፍሎች በድጋፍ ሰጪነት ሥራ ላይ የሚገኙና

፳፬/፲፱፻፹፰ ዴ.ራ.ል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ውሳኔ ወደ ፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሚዛወሩ የመንግስት ሥራተኞች በዚህ አዋጅ መሠረት የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ሠራተኞች ሆነው ሥራቸውን ይቀጥላሉ፡፡

፬/ በፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ሥልጣን ሥር የሚወድቁ ሆነው ነገር ግን በተለያዩ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች ወይም በክልል ዓቃቤ ተይዘው በመታየት ላይ የሚገኙ የወንጀልና የፍትሕ ብሔር ጉዳዮች የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ በስድስት ወር ውስጥ እስኪረከባቸው ድረስ በተጀመሩበት አኳኋን መታየት ይቀጥላሉ፤ እንዲሁም የዓቃቤያነ ሕግ አስተዳደር በነበረበት ሁኔታ ይቀጥላል፡፡

፭/ በዲስፕሊን ኮሚቴዎች ወይም በሌሎች የዓቃቤ ሕግ አስተዳደር ጉባኤዎች በመታየት ላይ ያሉ የዓቃቤ ሕግ ጉዳዮች በዚህ አዋጅ መሠረት ለተቋቋመው የዓቃቤያነ ሕግ አስተዳደር ጉባኤ ተላልፈዋል፡፡

፮/ ሌሎች በፌዴራል የሥነ ምግባርና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን፤ በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን እና በንግድ ውድድርና ሸማቾች ጥበቃ ባለሥልጣን የሚገኙ የዓቃቤ ሕግ መዛግብትና ሰነዶች እንዲሁም የተያዙና በክርክር ላይ ያሉ ንብረቶች ወደ ፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ይዛወራሉ፡፡

፳፮. የተሻሩና ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

፩/ስለዓቃቤያነ ሕግ የወጣው አዋጅ ቁጥር ፸፬/፲፱፻፹፮ በዚህ አዋጅ ተሸሯል፡፡

27. Effective Date

This Proclamation shall enter into force on the date of publication in the Federal Negarit Gazette.

Done at Addis Ababa, this 2nd day of May, 2016.

MULATU TESHOME (DR.)

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA

፪/ ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረኑ ማናቸውም ሕጎች በዚህ አዋጅ ውስጥ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖራቸውም፡፡

፳ሺ፱፻፹፱

፳፮. አዋጅ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ ሚያዝያ ፳፬ ቀን ፪ሺ፰ ዓ.ም

ዶ/ር ሙላቱ ተሾመ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፕሬዚዳንት